

**НАЦИОНАЛНА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО
ПРЕЦИЗНА ТЕХНИКА И ОПТИКА „М. В.
ЛОМОНОСОВ“**

1303 София, ул. „Св. св. Кирил и Методий“ №148

Код: НПГПТО-ЕК

Заповед № 1522/08.09.2023 г.

в сила от: 15.09.2023 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

8.9.2023 г.

X

инж. Таня Михайлова

Директор

Signed by: TANYA KIROLOVA METODIEVA-MIHAYLOVA

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА

**УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ НА
НПГПТО „М. В. ЛОМОНОСОВ“**

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Етичният кодекс на Национална професионална гимназия по прецизна техника и оптика (НППТО) „М. В. Ломоносов” е разработен на основание чл. 175, ал.1 от ЗПУО и е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование (УО). Настоящият кодекс установява правила на поведение на училищната общност (педагогическите специалисти, непедagogическия персонал, учениците, родителите и всички обслужващи звена, които подкрепят училището) и има за цел да установи общи, валидни за всички участници в образователния процес и доброволно поети морални ангажименти за повишаване на общественото доверие и издигне престижа на училището, превръщането му в място за знания и професионализъм и духовно израстване.

Чл. 2. Настоящият кодекс регламентира стандарти за етично поведение на училищната общност, установявайки общи норми, които следва да се прилагат в съответствие с принципите на законност, обективност, добросъвестност, лоялност, уважение, хуманност. Всеки член на УО действа съгласно своята професионална и личностна подготовка в рамките на своите компетенции, като всички заедно се стремят да изградят едно модерна и демократична образователна среда. Етичният кодекс се изготвя по достъпен и разбираем за учениците начин и се поставя на видно място в училищната сграда.

Чл. 3. Настоящият кодекс се приема от представители на педагогическия съвет и общественения съвет по ред, определен в правилника за дейността на училището. Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 4. Спазване на Конституцията и законите на Република България.

Чл. 5. Зачитане на националните, училищните и европейските ценности, традиции, символи и ритуали.

Чл. 6. Активно участие в подкрепа на закони и политики, които подпомагат благополучието и успеха на учениците в сътрудничество с организациите, които ги реализират.

Чл. 7. Утвърждаване авторитета на НППТО.

Чл. 8. Предоставяне на висококачествени програми и услуги, за които се притежават необходимите компетентност, квалификация, ресурси и правоспособност.

Чл. 9. Свободно изразяване на мнение.

Чл. 10. Зачитане правата и интересите на всички участници в училищната общност.

Чл. 11. Толерантност към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки участник в училищната общност.

Чл. 12. Формиране и укрепване на образователната среда, ориентирана към създаване на капацитет от научни знания, гражданско-етични норми, развиване на компетенциите, уменията и заложбите на учениците.

Чл. 13. Осигуряване на учениците със специални образователни потребности на условия за образование и развитие съобразно специфичните им нужди, които да гарантират правото им на образование.

Чл. 14. Опазване живота и здравето на учениците, закрила и превенция от физическо, психическо или друго насилие.

Чл. 15. Създаване на здравословна и безопасна физическа и психическа среда и поддържане на материални и информационни ресурси

Чл. 16. Лична отговорност за поведението и външния вид на членовете на общността.

3. ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ

Чл. 17. Добросъвестно изпълнение на служебните задължения съобразно законите, нравствено поведенческите норми и решенията на училищната общност.

Чл. 18. Изпълнението на професионалните задължения за предоставяне на образователни услуги и постигане на възпитателните цели и административното обслужване трябва да е експертно и компетентно и се осъществява в съответствие с придобитата от изпълняващия квалификация и произтичащите от заеманата длъжност правомощия.

Чл. 19. Поддържане на отношения на сътрудничество и обмен на идеи, и ресурси за постигане на образователните и възпитателни цели, насърчаване към развиване на индивидуалните способности и дарби и защита на гражданските права.

Чл. 20. Изграждане и развитие на висок професионализъм.

Чл. 21. Отношение на вежливост, уважение и добронамереност.

Чл. 22. Обсъждане на проблемни ситуации с цел подобряване на колегиалните взаимоотношения и елиминиране на конфликти в работна среда.

Чл. 23. Отзивчивост, прозрачност и коректност при контакти с външни лица и институции

Чл. 24. Спазване на трудовия ред, работното време и почивките .

Чл. 25. Своевременно уведомяване при отсъствие или закъснение за работа, както и при невъзможност да се изпълнят възложени служебни задачи.

Чл. 26. Спазване на правилата на Регламента (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) и реализиране на действия за защита, сигурност и поверителност на информацията, като служебната документация се ползва само в училище. При проблеми, възникнали във връзка с опазването на служебната информация следва незабавно да се информира ръководството.

Чл. 27. Спазване на конфиденциалност относно информация, използвана със служебна цел и предоставяне на такава по съответния нормативен и правов ред при необходимост.

Чл. 28. Комуникацията в Интернет, Фейсбук и други социални мрежи с ученици и родители е свързана с преките образователно-възпитателни задължения.

Чл. 29. Недопустимо е отношения между колеги в учителската общност да бъдат споделяни и коментирани извън нея.

Чл. 30. Недопустими са изказвания и публикации в публичното пространство, уронващи престижа на училището.

Чл. 31. Не се допуска искане, приемане и разпределение на вещи, дарения, хонорари, услуги или други облаги, които могат да поставят в зависимост изпълнението на служебните задължения и безпристрастността на преценката или функциите.

Чл. 32. Не се допускат дейности и действия, забранени от закона или създаващи условия за възникване на конфликт между лични интереси и служебни функции (като например сключване на договори с юридически лица, предоставящи стоки, услуги, информационни продукти на училището по договорни отношения.).

Чл. 33. При изпълнение на своите функции педагогическите специалисти са политически и партийно неутрални, не налагат идеологически и политически убеждения, не оказват политическо или партийно въздействие върху участниците в образователния процес и не използват служебни ресурси за политически или партийни цели. Не допускат действия, свързани с религиозни каузи, участия в незаконен хазарт, употреба на алкохол и наркотични вещества и други, забранени със закон.

Чл. 34. Своевременно подаване на информация за незаконни действия и криминални прояви на компетентните органи.

Чл. 35. Ефективно, компетентно и икономично използване на поверените собственост, средства, услуги и финансови източници в процеса на работа.

Чл. 36. Грижовно стопанисване на повереното имущество и недопускане използването му за лични цели. При загуба или повреда своевременно се информира ръководството на училището.

4. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ КЪМ УЧЕНИЦИТЕ И РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 38. Педагогическите специалисти са професионално подготвени, добросъвестни, добронамерени и почитени и реализират ефективно обучителните и възпитателните цели, изграждайки компетентности, знания и умения, отчитайки индивидуалните особености на всеки ученик.

Чл. 39. Използваните педагогически средства и методи способстват формиране на ценности, нагласи, потребности и навици, допринасящи за емоционално-духовното съзряване, физическото укрепване и успешната социална интеграция на ученика.

Чл. 40. Педагогическата практика трябва да се основава на съвременните знания за възрастовото и психологическото развитие на учениците, отчитайки индивидуалните особености на всеки един, да стимулира-креативността, мисленето и изявата на заложби.

Чл. 41. Педагогическата практика осигурява качествено образование чрез иновативни образователни модели и практики.

Чл. 42. Педагогическата практика формира етични и граждански ангажирани личности, които изразяват свободно мнението си и притежават чувство за отговорност и съвест.

Чл. 43. Защитаване правата, интересите и достойнството на учениците. Недопускане на дискриминация въз основа на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 44. Уважаване на ценностите, културата, обичаите и езика на семейството.

Чл. 45. Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите, при които има основания да се счита, че благополучието на ученика е в риск.

Чл. 46. Информирание на семейството за всички решения, отнасящи се до ученика и при възможност включване на родителите във вземането на такива решения.

Чл. 47. Зачитане правото на семейството да взема решения за грижата и възпитанието на децата си.

Чл. 48. Недопустимо е използване на служебните отношения със семействата на учениците за лично облагодетелстване.

Чл. 49. Сътрудничество със семейството за постигане на висока ефективност в работата с ученика за неговото физическо и емоционално здраве и интелектуално развитие.

Чл. 50. Насочено внимание към спецификата и индивидуалността на всеки ученик, в.т. ученици с изявени дарби, със специални образователни потребности, с интереси и т.н.

Чл. 51. Прилагане на мерки за превенция на агресията в училище. При разпознаване на симптоми на насилие над ученик - физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране незабавно да се предприемат законови действия за неговата защита и закрила.

Чл. 52. При възникнали конфликти на територията на училището всички решения се взимат след обсъждане в Комисията по етика към НППТО.

5. ЕТИЧНИ ПРАВИЛА НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 53. Утвърждаване авторитета на училището, като проявяват толерантност към различните и уважение към личността на другия. Във взаимоотношенията си учениците се ръководят от максимата: „Никога не постъпвай с другите така, както не искаш те да постъпват с теб“.

Чл. 54. Съзнателно и отговорно отношение към образователния процес и дисциплината в час.

Чл. 55. Облеклото им е съобразено с общо приетите норми и правила.

Чл. 56. Съдействат на педагогическите специалисти при изпълнение на техните професионални задължения като:

1. се подготвя и участва активно в учебните часове;
2. се стреми към усъвършенстване на знанията и личностното си развитие;

3. оказва помощ във всички случаи, когато някой има нужда и е по неговите сили и възможности да помогне.

Чл. 57. Отстояват личното си мнение цивилизовано без допускане на агресия. Не разпространяват в училище религиозни и/или идеологически доктрини и/или политически възгледи.

6. ЕТИЧНИ ПРАВИЛА НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 58. Родителите са равностойни партньори на своите деца и на работещите с тях педагогически специалисти.

Чл. 59. Родителите имат задължението:

1. да познават постиженията и проблемите на децата си, да им оказват необходимата помощ и подкрепа за тяхното разрешаване;
2. редовно да се информират за развитието на своите деца в училищната общност;
3. участват в обсъждането и утвърждаването на образователните практики, предлагани от педагогическите специалисти.

Чл. 60. Родителите дължат уважение към труда и личността на педагогическите специалисти. Недопустимо е обсъждането на личностни и/или професионални качества на педагогически специалисти в присъствието на децата. Недопустимо е разпространението на поверителна информация за педагогически специалисти, други родители, ученици.

Чл. 61. Според възможностите и разбиранията си родителите подпомагат училищната общност в осъществяването на училищната политика. Подкрепят децата си и им служат за пример. Не допускат действия, с които могат да уронят имиджа и авторитета.

7. КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 62. За спазването на Етичния кодекс и разрешаването на възникнали казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

Чл. 63. (1) Членовете на Комисията по етика се избират от педагогическия съвет за срок до три години

(2) Комисията се назначава със заповед на директора на НППТО в срок до един месец след утвърждаване на Етичния кодекс.

Чл. 64. Комисията по етика:

- дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс;
- приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на педагогическия съвет;
- разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;
- налага санкции при неспазването на кодекса.

Чл. 65. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 66. Комисията по етика разглежда внесени сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им. Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 67. Комисията по етика отчита дейността си пред педагогическия съвет на училището веднъж годишно.

7. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са задължителни при изпълнение на служебните задължения.

§ 2. Спазването на правилата на поведение допринася за утвърждаване авторитета на училището.

§ 3. Етичният кодекс гарантира законността на действията и осигурява защита от неоснователни обвинения.

§ 4. Всеки настоящ служител е длъжен да се запознае с Етичния кодекс

§ 5. Всеки бивш служител е длъжен да спазва правилата за конфиденциалност на информацията

§ 6. Неразделна част от настоящия Етичен кодекс са:

6.1. Стандарти за обслужване на гражданите – Приложение № 1

6.2. Вътрешни правила за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и предприемане на последващи мерки при прилагане на Етичния кодекс – НППТО-ВП08.

СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

1. Отнасяйте се към всички граждани с уважение.
2. Проявявайте неутрална и честна позиция спрямо всички хора.
3. Показвайте поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички граждани.
4. Демонстрирайте външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на училището.
5. Отговаряйте осведомено и предоставяйте актуална и точна информация, стремейки се максимално да подпомогнете гражданите.
6. Поддържайте професионално отношение, изпълнявайки работата си етично, компетентно и позитивно.
7. Насърчавайте работата в екип и участвайте активно като сътрудник за постигане на общата цел.
8. Спазвайте ангажиментите си.
9. Помнете, че важен елемент от качественото обслужване на гражданите е посрещането на техните нужди и очаквания.
10. Отговаряйте изчерпателно, коректно и в срок.
11. Старайте се всеки ден да установявате работна етика и да намирате начини да участвате активно в работата на НППТО.
12. Оптимизирайте служебното си време, за да извършвате ефективно и качествено служебните си задължения.
13. Бъдете искрени, последователни и съпричастни.
14. Личните ви качества се отразяват на стандартите, които създавате за самите себе си и на авторитета на училището.